

SAKSGANG

Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	23.01.2024	007/24

Naturmangfoldplan for Flakstad kommune - 1-gangsbehandling

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
15.01.2024	Naturmangfold 3.0 endring mht Lena kommentarer 21.12.23 (002)	1395088
15.01.2024	VS: Rapport om fuglelivet i Flakstad	1395089
15.01.2024	BirdLife Norge rapport 2021-4 Fugler i Flakstad	1395090
15.01.2024	Uttalelse til - planprogram - kommunedelplan for naturmangfold i Vestvågøy kommune	1395091
15.01.2024	Uttalelse til planprogram - kommunedelplan for naturmangfold - Vestvågøy	1395092
15.01.2024	Uttalelse til planprogram - kommunedelplan for naturmangfold - Vestvågøy.pdf	1395093
15.01.2024	Uttalelse til høring av planprogram for Kommunedelplan for naturmangfold i Flakstad kommune	1395094
15.01.2024	Svar på høring - Planprogram - Kommunedelplan for naturmangfold 2021-2031- Flakstad kommune	1395096
15.01.2024	Høring kommunedelplan for naturmangfold	1395098
15.01.2024	Flakstad kommune - kommunedelplan for naturmangfold 2021-2031. Fiskeridirektoratets uttalelse.	1395099
15.01.2024	Kommunedelplan for naturmangfold Flakstad kommune	1395101
15.01.2024	21.2 Planprogram kommunedelplan Flakstad[4] (L)(90709)	1395102

Rådmannens innstilling:

Forslag til kommunedelplan for naturmangfold godkjennes og legges ut på høring og til offentlig ettersyn.

23.01.2024 Formannskapet

Enstemmig vedtatt.

FS- 007/24 Vedtak:

Forslag til kommunedelplan for naturmangfold godkjennes og legges ut på høring og til offentlig ettersyn.

Saksopplysninger:

Kommunedelplan for naturmangfold er utarbeidet med støtte fra Miljødirektoratet som en del av regjeringen sitt ønske om å «legge til rette for at kommunene kan øke sin kompetanse om naturmangfold. Regjeringen foreslår at dette skal skje gjennom et godt kunnskapsgrunnlag og økt veiledning, og gjennom et pilotprosjekt om kommunedelplaner for naturmangfold. I dette pilotprosjektet vil det bli lagt vekt på de verdiene som naturmangfoldet representerer i nasjonal, regional og lokal sammenheng.»

Planprogrammet ble vedtatt av formannskapet 23.03.2021.

Hva er en naturmangfoldplan?

§ 1 i Naturmangfoldsloven (formålsparagrafen) sier følgende:

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Flakstad kommune er rik på natur - enkelt forklart så er planen ment å gi oss en oversikt over hva vi har av natur, hva vi kan/ikke kan bruke og hvordan vi kan ta vare på den.

Hva kan planen brukes til?

Dette er ikke en juridisk bindende plan, men kunnskapsgrunnlaget vil legges til grunn ved utarbeidelse av ny arealplan. Planen vil senere også være et verktøy ved annet planarbeid, saksbehandling, planlegging og drift av områder som berører natur.

Planen vil også være et verktøy for å nå våre mål i samfunnsplanen som bl.a. sier:

Prioritere bevaring av naturgrunnlaget og hindre tap og forringelse av biologisk mangfold og viktige naturområder.

Planen er detaljert med mange interessante temaer, -både for liten og stor. Kan fint brukes i skoleverket for å styrke lokalkunnskapen om naturen i vår kommune.

Hvilke naturtyper prioriterer vi?

Det er mange naturtyper i Flakstad som kunne vært tatt inn i planen, men siden dette er et pilotprosjekt, har vi valgt å begrense antall naturtyper til å være strand- og kystsoner, våtmark (myrområder) og kulturlandskapet.

Nå tenkes det en dynamisk utvikling av planen over tid slik at nye naturtyper vil bli tatt inn ved revisjon.

Konsulentbistand:

Sabima

Planforslaget er utarbeidet av Sabima som er en paraplyorganisasjon for de biologiske foreningene i Norge. Sabimas sekretariat består av biologer og naturforvaltere som sprer kunnskap om økologiske sammenhenger og foreslår politiske løsninger. Målet er å sikre god forvaltning av biologisk mangfold slik at vi får en bærekraftig bruk av norsk natur og stanser tapet av naturmangfold.

Birdlife Nordland v/Martin Eggen

BirdLife Norge er en frivillig naturvernorganisasjon med hovedvekt på fugler og fuglevern. Organisasjonen ble stiftet i 1957, og het Norsk Ornitologisk Forening (NOF) frem til 2021. En viktig del av vårt arbeid er å være bindeledd mellom fugleinteresserte over hele landet. Rapportens kartfester og beskriver viktige funksjonsområder for fugler, samt hotspotsområder- svært viktige områder med mange rødliste- og ansvarsarter. Totalt er 32 områder beskrevet.

Andy Sortland - Leder i Nordnorsk botanisk forening

Sortland har kartlagt det som på fagspråket kalles semi-naturlig strandeng. Dette er åpen, eng-preget vegetasjon i øvre del av fjæresonen, formet gjennom ekstensiv bruk over lang tid. I tillegg er det kartlagt naturtyper og landformer tilknyttet strandsonen, myr samt

noen typer kulturlandskap.

Organisering

Styringsgruppe

Formannskapet i Flakstad kommune

Referansegruppe

Fredrik Fikse - Sabima

Martin Eggen – Birdlife Norge

Heidi Bergsli – Vestvågøy kommune (på tur ut, ny jobb)

Bjørn Harald Brenna – Vestvågøy kommune (på tur inn)

Stefanie Schramm – Vågan kommune

Silje Charlotta Wästlund – Nordland fylkeskommune

Charlotte Alexander Lassen - Nordland fylkeskommune

Stuen, Svein Einar – Statsforvalter i Nordland

Dag Walle – Flakstad kommune

Arbeidsgruppe

Flakstad kommune inngår i en samarbeidsgruppe på administrasjonsnivå mellom Vestvågøy og Vågan kommune. Det arrangeres jevnlig møter mellom kommunene, delvis sammen med Sabima og Birdlife.

Medvirkning

Det har siden Flakstad kommune gikk inn i prosjektet vært sterkt fokus på medvirkning i planarbeidet.

Målet i planperioden var å organisere temamøter for befolkningen om temaene fugler, pattedyr og flora, samt aktiviteter i skolene og ekskursjoner til interessante naturområder.

Vi ønsket å bruke sosiale medier aktivt, - bl.a. tok vi kontakt med lokalt filmselskap. Det tenktes å lage en filmsnutt der Martin Eggen og Johan Sirnes vandrer rundt i Lofotnaturen og prater om fugler og dyr, planter og vekster, - kanskje fant de vår ordfører på sin vandring og slo av en prat. Denne skulle legges ut på Facebook som interessevekker.

Dessverre så har vi ikke lyktes i den utstrekning som har ønskelig, - covid, økonomi og administrasjonens kapasitet har gjort at vi har begrenset medvirkningen til den standard som brukes ved utarbeidelse av reguleringsplaner.

Forhold til overordnet plan

Kommunedelplanen fremmes i tråd med kommuneplanens samfunnsdel, og vil gi et viktig kunnskapsgrunnlag og føringer til arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel.

Økonomiske konsekvenser

Kommunedelplanen inneholder en rekke forslag til tiltak. De tiltakene som har økonomiske konsekvenser for kommunebudsjettet, må fremmes gjennom kommunens handlings- og økonomiplan.

Miljømessige konsekvenser

Kommunedelplan for naturmangfold vurderes å være et viktig bidrag for å øke kunnskap og kompetanse om natur og miljø i lokalsamfunnet vårt.

Innspill etter høring av planprogram

Fiskeridirektoratet 20.04.21 Kystnære fiskeridata Fiskeri- og ressursområdene i Flakstad kommune er kartlagt av Fiskeridirektoratet i samarbeid med lokale fiskere. Kartleggingsmetoden som er benyttet er intervju av yrkesfiskere ¹ . Dataene vi har for området rundt tiltaksområdet er innhentet i 2003. Fiskeridataene er lagt inn på	Flakstad kommune Tas til etterretning
---	---

Fiskeridirektoratets kartdatabase, Yggdrasil.
Både på innersiden og yttersiden av Flakstad kommunes kyst har vi kartlagt store gyteområder (figur 1) og beiteområder (figur 2).

På yttersiden av Flakstad er det kartlagt store områder med svært viktige større tareskogforekomster (figur 3). Tareskogen har en grunnleggende betydning for det assosierte plante- og dyrelivet. Det er yngle- og oppvekstområde, gjemmested og beiteplass for fisk. Bløtdyrene og krepsdyrene i tareskogen er viktige som næringsdyr for en rekke arter. Det biologiske mangfoldet i skogen er svært stort og tareskogen bidrar også med å binde karbondioksid.

Det er kartlagt store områder med svært viktige områder med skjellsand langs kysten av Flakstad (figur 4). Skjellsand regnes som en ikke-fornybar ressurs innenfor overskuelige tidsrammer, og uttak av skjellsand regnes som en av de største truslene.

Disse ressursområdene er viktige blant annet for rekruttering av nye individer til bestander av utnyttbare fiske- og skaldyrarter. Områdene er også viktige i en større økologisk sammenheng. Det er fordi skjellsand fungerer som gyte- og oppvekstområder for mange fiskearter, som næringsområde og parringsplasser for fisk og sjøfugl, samt matfat og skallskifte for større krepsdyr.

Ghita Marlen Elvestrand 10.05.21

På grunn av landbruket har villmarksområdene krympet mye. Multemyrer har krympet inn og diverse fugler som vipa og tyvjoen har forsvunnet. Og rødstilken er nesten borte. Ærfuglene som hekket på marka nedenfor mitt barndomshjem er også så å si borte. Dette har vart i mange år allerede.

Stikkord:

- forsøplinger av diverse slag
- Allmennsretten til utmarka – nesten umulig å bruke – pga all inngjerding
- Mye avrenning fra dyrket mark + andre typer avløp - har gitt mer groing av alger og siv.
- Landbruk må bestå – men bør drives mer i pakt med naturen
- Gjødsling og slåing tilpasses – bør ikke

Flakstad kommune

Innspillet tas til etterretning.

<p>foregår når det er reir – eller ikke flyvedyktige fugler. Tiltak (sti) rundt Lillevannet fullføres</p>	
<p>Eldrerådet v/Hans Trodal 12.05.21 Eldrerådet - 008/21: Det er gjort følgende vedtak i saken: Eldrerådet er glad for at Flakstad kommune får en slik plan. Eldrerådet ser med uro på hvordan havet arbeider seg innover langs på Rambergstanden og i Kilan. Noe må gjøres for å stoppe dette.</p>	<p>Flakstad kommune Innspillet tas til etterretning.</p>
<p>Statens vegvesen 26.05.21 Flakstad kommunes fokus på naturverdiene og systematisk ivaretagelse av disse gjennom tiltak er positivt. Blant tiltakene som foreslås er utarbeidelse av arealregnskap, noe som allerede er innført og brukes i vår virksomhet. Det er ekstra positivt at kommunen finner plass for utarbeidelse av egne regnskap for kartlagte lokale naturtyper og som knyttes til Flakstad som arealnøytral kommune.</p> <p>Statens vegvesen er positiv til planens formål om fokus på naturverdiene og ivaretagelse av disse som del av en arealplan. Særlig positiv er målsettingen om å kartlegge de ulike naturtypene og gjøre data tilgjengelig. For virksomheter som våre og andre kan dette være et viktig verktøy, både ved utbyggingstiltak og drift der natur blir berørt.</p>	<p>Flakstad kommune Innspillet tas til etterretning.</p>
<p>Direktoratet for mineralforvalt. 26.05.21 Vi kan ikke se at arbeidet med kartlegging og kompetanseheving vedrørende naturmangfold berører vårt ansvarsområde. DMF har derfor ingen merknader til planprogram for Kommunedelplan for naturmangfold i Flakstad kommune.</p>	<p>Flakstad kommune Innspillet tas til etterretning.</p>
<p>Statsforvalteren i Nordland 01.06.21 Politisk forankring av planarbeidet vil være viktig om kommunen skal klare å følge opp egen målsetting om arealnøytralitet, en målsetting som også viser at kommunen blant annet har skjønnet de store konsekvensene et stadig større arealforbruk har for naturmangfoldet.</p> <p>Som det går fram av formålsbestemmelsen i naturmangfoldloven omfatter naturmangfoldet biologisk, landskapsmessig og geologisk mangfold. Dette kunne med fordel vært nevnt innledningsvis, som et bakteppe for at</p>	<p>Flakstad kommune Tas til orientering.</p> <p>§ 1 i naturmangfoldplanen tas spesifikt inn i planen under punktet – Sentrale lovverk –</p>

planprogrammet legger opp til en plan for sikring av det biologiske mangfoldet i form av arter og naturtyper.

Vi hadde gjerne sett at kunnskapsgrunnlaget var omtalt. Som Statsforvalteren pekte på i møtet med bl.a. dere må den eksisterende kunnskapen om naturmangfold i kommunen karakteriseres som dårlig.

Veien videre

Slik vi ser det vil kommunedelplan for naturmangfold ha flere viktige funksjoner:

Klargjøre kunnskapsgrunnlaget, slik at det også etableres bevissthet om hva som mangler av kunnskap.

Prioritere områder for videre kartlegging, ut fra bl.a. lokal kunnskap om press på naturområdene fra utbyggingsinteressene og andre «utnyttingsinteresser».

Gi grunnlag for å opprettholde, og ev. utvikle, naturmangfoldet, gjennom helhetlig kommunal planlegging.

Skape lokal forankring og forståelse, slik at prinsippene som er gitt for forvaltning av naturmangfoldet i naturmangfoldlovens kap II blir fulgt opp i praksis.

Slik vi ser det vil det viktigste følgelig være å få etablert og presentert det eksisterende kunnskapsgrunnlaget på en best mulig måte, sammen med en tiltaksplan med prioritering av områder for videre kartlegging. Det bør også gå fram av planen hvordan den skal innarbeides som del av kommunens helhetlige planlegging, både i samfunnsdelen og i handlingsprogrammet (der det bør klargjøres hvordan tiltakene skal finansieres).

Nordland fylkeskommune 28.05.21

Fylkeskommunen anbefaler kommunen å definere hva som legges i begrepet naturmangfold i planprogrammet, ettersom dette vil legge føringer for hvilken kunnskap som skal hentes inn gjennom arbeidet.

Konsekvensutredning

Kommunens mangelfulle kunnskaper om naturmangfoldet innrømmes i sammendraget;

Kartlegging av naturen i Flakstad har vært mangelfull.

(dette er ikke spesielt for Flakstad kommune, hele kommune-Norge har behov oppgradering av denne kunnskapen, - nettopp derfor gis det tilskudd til utarbeidelse av naturmangfoldplan)

Tas til etterretning.

Temaet er allerede beskrevet i planforslaget.

Tas til etterretning

Temaet er allerede beskrevet i planforslaget.

Flakstad kommune

§ 1 i naturmangfoldplanen tas spesifikt inn i planen under punktet – Sentrale lovverk –

Oppstartsmeldingen og forslaget til planprogram nevner ikke om planen er vurdert i forhold til forskrift om konsekvensutredninger (KU). Slik fylkeskommunen forstår det skal den ferdige planen fungere som kunnskapsgrunnlag for framtidig arealplanlegging og kan på et vis betraktes som en del av prosessen med å lage KU for arealplanen. Fylkeskommunen anbefaler derfor at kommunen i sitt arbeide bruker den nye veileder fra Miljødirektoratet for konsekvensutredninger for klima og miljø.	Tas til etterretning. Planen vil fungere som et kunnskapsgrunnlag for KU i ny arealplan.

Konklusjon

Rådmannen vurderer planforslaget til kommunedelplan for naturmangfold å være et godt kunnskapsgrunnlag for de prioriteringer som skal gjøres i kommunens arealforvaltning og samfunnsutvikling. Her også målet om arealnøytralitet.

Lena Christina Hansson
Rådmann

Dag Walle
saksbehandler teknisk